

Savarankiškas brandos darbo atlikimas

Mokiniui ir brandos darbo vadovui bendradarbiaujant, reikėtų skatinti mokinį pačiam kelti idėjas, teikti galimas temas, tikslų ir uždavinių formuluotes, teikti grįžtamąjį ryšį. Tačiau reikia susitarti su mokiniu dėl laiko termino, iki kada vyksta ši veikla (optimalus rekomenduotinas laikas – iki dviejų savaitžių). Jei per tą laiką mokinys nepateikia reikalaujamo rezultato, jis gauna 0 taškų už brandos darbo temos formulavimo ir atlikimo planavimą. Tačiau ir tokiu atveju mokinys gali tęsti brandos darbo rengimą, pretenduoti į aukštus įvertinimus pagal kitus kriterijus.

Mokinys raštu pateikia brandos darbo idėją, pagrindines jos įgyvendinimo kryptis. Pasinaudodamas darbo vadovo konsultacijomis, geba suformuluoti darbo temą, pateikia kelias savarankiškai sudarytas galimas temų formuluotes, aiškiai suvokia temos esmę (išskiria reikšminius žodžius, argumentuotai juos susieja). Geba suformuluoti logišką darbo tikslą ir tinkamus uždavinius, juos pateikia darbo atlikimo plane.

Darbo atlikimo plane pateikiami pagrindiniai brandos darbo rengimo etapai ir jų preliminarios datos, kada vadovui bus pristatomos atskiros darbo dalys, kada planuojami tiriamieji / produkto kūrimo darbai, kada rengiamas ir koreguojamas aprašas, pristatymas. Brandos darbo vadovas kartu su mokiniu aptaria plano ir veiklų laikaraščio detalumą, galimybę jį keisti, konsultacijų skaičių ir jų planavimo klausimus, konsultacijų pobūdį (individualus ar grupinis darbas su kitais mokiniais, rengiančiais brandos darbą), bendravimo formatą (elektroniniu būdu ar susitikus) ir visa tai fiksuojama rengiamame plane. Laikaraštyje gali būti nurodomos konkrečios datos, numatyta kiekvienos veiklos preliminari trukmė.

Darbo tema, tikslai ir uždaviniai gali būti tikslinami iki tarpinio rezultatų pristatymo.

Tarp mokinio ir darbo vadovo turi būti sutarimas dėl konsultacijų skaičiaus ir pobūdžio, vadovaujantis nuostata, kad brandos darbą, kaip vieną iš egzamino formų, rengia mokinys, todėl jis turi dirbti savarankiškai, pats prisiimti atsakomybę už savo darbo planą ir jo įgyvendinimą, gautus rezultatus. Brandos darbo rengimo plane gali būti numatytas konsultacijų skaičiaus kitimas (pagal poreikį).

Mokinys geba kelti klausimus ir pasinaudoti darbo vadovo siūlymais, įsivertinti savo veiklą. Darbo vadovas įsitraukia, konsultuoja, teikia grįžtamąjį ryšį, pataria, neprimesdamas savo nuomonės, darbo tempo, neatlieka už mokinį suplanuotų darbų etapų, nerašo atskirų aprašo dalių, teikdamas siūlymus, vertinimus. Jis skatina patį mokinį rinktis informacijos šaltinius, metodus, darbų atlikimo eiliškumą ir tempą, priimti sprendimus.

Nuolatinis papildomas konsultavimas (žr. brandos darbo vertinimo kriterijai 1.2.1.) reiškia, kad darbo vadovas visuose brandos darbo rengimo etapuose įsitraukia į detalų tyrimo veiklų planavimą, numato, koks kitas tyrimo / produkto kūrimo etapas, parenka tyrimo / produkto kūrimo medžiagą, priemones, įrankius, metodus, informacijos šaltinius, bet veiklas mokinys stengiasi atlikti ar atlieka savarankiškai. Mokinys tik iš dalies vykdo susitikimuose su darbo vadovu aptartas veiklas, vadovas yra priverstas kontroliuoti, kaip laikomasi plane numatytų terminų. Tokiu atveju už 1.2.1 vertinimo kriterijų mokiniui turi būti skiriama 1 taškas.

Kai vadovas ne tik nuolat konsultuoja mokinį dėl įvairių veiklų, bet ir padeda atlikti darbo plane numatytas veiklas, už 1.2.1 vertinimo kriterijų mokiniui turi būti skiriama 0 taškų.